

Przepisy o sygnalistach coraz bliżej

17 czerwca 2021

Do grudnia 2021 r. mamy czas, by wprowadzić w życie przepisy dyrektywy o ochronie sygnalistów przyjętej przez Unię Europejską. Firmy powinny już teraz rozpocząć przygotowania do wdrożenia nowych obowiązków i procedur.

Jak pisze portal [Pulshr.pl](https://puls.hr.pl), sygnaliści to osoby, które zgłaszają obserwowane w miejscu pracy nieprawidłowości, w tym nielegalne czy nieetyczne działania, co może pozwolić im przeciwdziałać bądź je eliminować. Pomagają tym samym walczyć z korupcją, praniem brudnych pieniędzy czy w obronie praw człowieka. Od lat trwają prace nad zapewnieniem bezpieczeństwa sygnalistom w miejscu pracy. Unijne przepisy w tej sprawie zaczęły obowiązywać w grudniu 2019 r.

Nowością z perspektywy polskiego prawa będzie trójstopniowy system zgłaszania nieprawidłowości. Oznacza to, że sygnalista będzie mógł podjąć decyzję, czy w pierwszej kolejności informacje o nieprawidłowościach w miejscu pracy zostaną zgłoszone wewnętrznie w ramach organizacji, której sytuacja dotyczy, czy też będą zgłoszone zewnętrznie do dedykowanego organu administracji publicznej. Sygnalista może też podjąć decyzję o tzw. ujawnieniu publicznym, czyli przekazaniu informacji do opinii publicznej. Sygnalizowanie nieprawidłowości poza organizacją jest obwarowane spełnieniem konkretnych przesłanek.

Nowe przepisy będą obejmowały zarówno podmioty z sektora publicznego, jak i z sektora prywatnego, jeśli zatrudniają co najmniej 50 pracowników. Dyrektywa przewiduje jednak wyłączenia w zakresie minimalnych limitów zatrudnienia koniecznych do wdrożenia systemów whistleblowingowych. Sytuacja ta dotyczy m.in. podmiotów, które działają w

obszarach narażonych na pranie pieniędzy oraz finansowanie terroryzmu. Tam limity zatrudnieniowe nie będą obowiązywać, co oznacza, że nawet te instytucje i firmy, które zatrudniają mniej niż 50 pracowników, będą zobligowane do wdrożenia postanowień dyrektywy.

Na pracodawców spadną nowe obowiązki związane z zapewnieniem kanałów wewnętrznych zgłoszeń oraz ochrony sygnalistów. Zgodnie z normami nowej regulacji prawnej sygnalistami mogą zostać nie tylko pracownicy zatrudnieni na umowach prawnopracowych, ale także inne osoby, które mogą uzyskać informacje o naruszeniu w kontekście związanym z pracą, np. zatrudnieni na podstawie umowy cywilnoprawnej, samozatrudnieni, wspólnicy spółki, stażyści, wykonawcy, podwykonawcy, dostawcy, byli pracownicy czy nawet osoby będące w procesie rekrutacji.

Dyrektywa zawiera katalog dziedzin, których mogą dotyczyć zgłaszane naruszenia, m.in. zamówienia publiczne, kwestie finansowe, bezpieczeństwo produktów, bezpieczeństwo transportu, ochrona środowiska, ochrona konsumentów oraz ochrona danych osobowych. Krajowe przepisy prawne mogą jednak ten zakres rozszerzyć.

Źródło: NowyObywatel.pl